

ju.remissvar@regeringskansliet.se
ju.krim.remiss@regeringskansliet.se.

Yttrande gällande SOU 2021:49 Kommuner mot brott.

Er beteckning: Ju 2021/02425

Sammanfattning

Sammanfattningsvis tillstyrker Länsstyrelsen Västernorrland utredningens slutbetänkande. Vi anser dock att

1. Utredningen bör innehålla en skrivning om vikten av att kommunerna definierar vad de menar med brottsförebyggande arbete.
2. Utredningen behöver tydliggöra att kommunens strategiska råd ska vara en grupp med mandat att fatta beslut om resurser med mera för det brottsförebyggande arbetet.
3. Kommunens samordningsfunktion för brottsförebyggande arbete bör motsvara minst 50 procent av en heltidstjänst.

Beskrivning av synpunkter

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens slutbetänkande och välkomnar ett lagstadgat kommunalt ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Ett lagstöd skulle kunna leda till att det brottsförebyggande arbetet prioriteras i kommunerna samt tydliggöra kommunernas roll i det lokala arbetet. Många av kommunerna i Västernorrlands län uppfyller redan helt eller delvis förslagen. Länsstyrelsen har dock synpunkter på några av huvuddragen i förslaget och följande kommentarer utifrån nuvarande situation i Västernorrlands län och den problematik och behov vi ser utifrån ett brottsförebyggande perspektiv:

8.1 Brottsförebyggande arbete kan betyda många olika saker

Länsstyrelsen anser att utredningen bör beskriva vikten av att kommunerna definierar vad de menar med brottsförebyggande arbete.

Begreppet brottsförebyggande arbete definieras inte i utredningen, dock förs det ett resonemang kring definitioner som olika aktörer använder. Bestämmelserna i den föreslagna lagen syftar till att säkerställa att kommuner arbetar effektivt. Med effektivt menar utredningen att utifrån ett kunskapsbaserat underlag ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder och skapa förutsättningar för samordning av det brottsförebyggande arbetet inom kommunen. En lägesbild ska beskriva brottslighet och dess konsekvenser. Hur kommunen väljer att definiera brottsförebyggande arbete kommer att vara styrande för den lokala kartläggningens utformning och för samarbetet med andra aktörer; olika verksamheter har olika arbetssätt, förståelse och vokabulär. För varaktig samverkan krävs en gemensam kunskapsbas och tolkning av behov samt tydliggörande av begrepp och uppdrag. En definition av vad kommunen menar med brottsförebyggande arbete säkrar en gemensam förståelse och grundsyn för en långsiktig hållbarhet. Utan en definition finns risk att insatser planeras och genomförs som inte får någon effekt på brottsligheten.

11.3.4 Samordningsansvar

Strategiskt råd (s. 178f)

Länsstyrelsen uppmanar utredningen att förtydliga att kommunens strategiska råd ska vara en grupp med mandat att fatta beslut om resurser med mera för det brottsförebyggande arbetet.

I det nationella brottsförebyggande programmet *Tillsammans mot brott* konstaterar regeringen att det i de flesta kommuner finns någon form av strategisk samverkansorganisation för brottsförebyggande frågor. Där går även att utläsa att det är viktigt att råden inte bara blir ett forum för informationsutbyte och att de som deltar behöver ha mandat att fatta beslut från sina respektive organisationer.

I utredningen beskrivs att ett strategiskt råd med beslutsmandat sannolikt är positivt för de brottsförebyggande frågorna men att det kan vara förenat med svårigheter för de deltagande aktörerna. Att använda rådet i syfte att utbyta information mellan deltagarna kan vara värdefullt men att det inte bör vara den huvudsakliga funktion som rådet fyller.

Eftersom samverkansforumet kallas för råd kan misstolkning ske kring vilka funktioner som ska delta och rådet kan komma att bestå av funktioner av operativ art. Det kommer inte ge den effekt som det är tänkt då formella beslut behöver tas i rådet om arbetet kommer kräva exempelvis att resurser tillförs eller att befintliga resurser omfördelas. Länsstyrelsen saknar ett förtydligande om att rådet behöver fungera som en styrande funktion med mandat att fatta beslut om resurser med mera för det brottsförebyggande arbetet för att kunna fylla sitt syfte. Länsstyrelsen Västernorrland har goda erfarenheter av sådana råd i länets kommuner.

11.3.5 Samordningsfunktion

Utredningen ger förslaget att det i varje kommun ska finnas en samordningsfunktion för det brottsförebyggande arbetet vilket länsstyrelsen anser är väsentligt för att ett effektivt brottsförebyggande arbete ska kunna bedrivas i en kommun. Länsstyrelsen ser gärna att utredningen ger förslag om att samordningsfunktionen bör arbeta minst 50 procent med frågorna, vilket går i linje med de indikatorer som Brottsförebyggande rådet har för framgångsrikt lokalt brottsförebyggande arbete. Det skulle generera ett tydligare, stabilare och mer enhetligt arbete i landet.

Utredningen menar att eftersom kommunerna har olika storlekar och förutsättningar, är det svårt att i lag skriva in hur mycket tid som ska avsättas till samordnartjänst. Det framförs dock att ju bättre förutsättningar i form av arbetstid, kompetens och närhet till kommunledningen finns - desto större genomslag finns för arbetet.

12.2.2. Operativt stöd

Slutligen ser länsstyrelsen positivt på att det tillförs resurser för att utveckla länsstyrelsernas stöd till kommunernas brottsförebyggande arbete. Det kan vidareutveckla arbetet och ett mer praktiktäna stöd kan anpassas efter de behov som enskilda kommuner har.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Daniel Gustafsson med brottsförebyggande samordnare Ulrika Viklund som föredragande. I den slutliga handläggningen har också ANDTS-samordnare Anna Karlsson och tillförordnad enhetschef Christin Borg medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.